

BAJAI FÜGGETLEN ÚJSÁG

POLITIKAI LAP.

Megjelenik hétfő és csütörtök kivételével minden nap.

A bajai függetlenségi és 48-as párt hivatalos közlönye.

Szerkesztőség: Bende Imre-utca 3 szám.	Társzerkesztő: Wagner Antal	Laptulajd. és fel. szerkesztő: Dr. Valentin Emil	Főmunkatárs: Dr. Nyiraty János	Előfizetési árak: Egész évre 10 kor. Vidékre 16 kor. Egyes szám ára 4 fillér.
---	--------------------------------	---	-----------------------------------	--

A háború.

Baja, 1909. március 18.

Addig festettük az ördögöt a falra, amíg tényleg elének nem toppant a háború réme. Ma már kétségtelenül bizonyos, hogy Magyarország és Ausztria a kis Szerbiával háborúba keveredik. Ugyan, amint az a német újság mondja: A monarchia kénytelen a lábikrájába maró, az acsarkodó jelentéktelen kutyát felrúgni, hogy nyugta legyen tőle.

Hiábavaló volt minden előzékenység, minden kimélet, a szerbek behajszolták magukat a háborús kalandba.

Ha eddig gyanus volt Szerbia magatartása, most egyenesen sértő és kihívó abban az új jegyzékében, amelyben Forgách gróf belgrádi követ fellépésére külön válaszolt. Mit kívánt és mit kérdezett a belgrádi kormánytól a monarchia követe? Kívánt békés nyilatkozatot a fegyverkezéseket illetően, felajánlotta a legmesszebb menő gazdasági előzékenységet részünkről Szerbiával szemben.

Ahelyett, hogy a kis Szerbia kapott volna a néki nyújtott békejobb után, tovább ravaszodik, csalafinta körjegyzéket meneszt a hatalmakhoz és folytatja tovább is a lázas fegyverkezést és minden ténykedésével provokatív viselkedik.

Még ma nincsen háború, de meglehet, hogy abban a pillanatban, amikor e sorokat írjuk, már megtörtént az első, az elhatározó lépés a hadviseléshez.

Szomorú, lesújtó, hogy Ausztria-Magyarország háborúba keveredik, hogy százak és százak vére fogja esetleg öntözni Balkán félszigetét, de a monarchia nem tehet másképpen, ha nagyhatalmi tekintélyét a kisdud szerb néppel szemben meg akarta őrizni. Ma még nincsen háború. Egyelőre — a külügyminiszter szavai szerint — még csak arról van szó, hogy a szerbekre „katonai nyomást” gyakoroljunk.

De a háború előszele itt van már.

A részleges mozgósítás már megkezdődött.

A mozgósítás.

Az ország összes törvényhatósága tegnap a következő táviratot kapta.

A város közönségének.

Az 1909-ik évi 3376-iki elnöki számú rendeletem kapcsán tudatom, hogy öfelsége

a Boszniában—Hercegovinában elhelyezett, illetve odahelyezendő csapatoknak nagyobb létszámra való kiegészítését elrendelte. A megérkezendő fehérszínű behívójegyek a leggyorsabban kézbesítendőek.

Jekelfalussy s. k.

A nevezetes távirat, bár napok óta várták (hiszen mi már hétfőn jeleztük, hogy szerdán meglesz) és el voltak rá készülve, érthető izgatottságot keltett a városházán. Bár az utolsó pillanatig titokban tartották, mégis szerda kora reggel gyorsan elterjedt a távirat hire.

Kézbesítik a behívókat.

Délelőtti tíz órakor már az egész városban egyébről sem beszéltek, mint a részletes mozgósításról.

A katonai tanácsnok hivatalában lázas munka folyt egész napon át. Hárman írták a fehér behívó lapokat, amelynek szövege ilyen:

48 órán belül kézbesítendő.

Baja város tanácsának katonai osztyályától.

Lakás.....utca.....házsám.
.....sz. Nyilvtart. jk.....sz.
tanács 190

Idézés bevonulásra.

tartalékos katonák a kézbesítéstől számított 24 órán belül, alulírott hivatalbani személyes megjelenésre ezennel idéztetik. — **Katonai okmányok behozandók.**

Baján, 190.....

Katona-ügyosztály.

Hajdúk, kézbesítők futkostak a városban és kézbesítették tartalékosoknak a fehér behívó lapokat.

Tegnap összesen 113 ilyen behívót hordottak szét. Behívták az 1899. 1900. és az 1901. évfolyambeli tartalékosokat. Nem pusztán gyalogosokat, hanem minden fegyvernembeli katonát hívtak be.

A behívók kinos meglepetést keltettek, sok nő, családos embert szólítottak fegyver alá.

A jelentkezés.

Délután 2 órakor már vagy hatvan szomorú arcú, levert ember állott a katonai tanácsnok hivatalos helyisége előtt.

Alig érkezett be Sztrubák Bertalan, a katonai ügyosztály hivatalnok, tömegesen rohantak meg a hivatalos helyiséget és jelentkeztek bevonulásra.

A fegyenceket is.

Vannak olyan hadkötelesek is, akik különféle bűntények miatt börtönben, fogházban vannak. Ezek is kaptak behívót. Ezeknek a behívóját a fegyintézetek igazgatóinak küldötték be, akik igazolni fogják, hogy a fegyver alá szólítottak nem tehetnek eleget katonai kötelezettségüknek — szomorú okoknál fogva.

A város hangulata.

A városban ma kávéházakban, kaszinókban, az utcán, szóval mindenütt csupán a behívók képezték a beszéd tárgyát. Mindenkinek volt egy ismerőse, egy barátja, egy rokona, akit behívtak.

A városban most türelmetlenül várják: vajjon jön-e még behívó, vagy sem.

Búcsúzás.

Reggeli félhét órakor már pezsgő élet lüktetett a vasúti állomáson. A behívott hadkötelesek jöttek ki a vonathoz hozzátartozóik kíséretében. A peronon leírhatatlanul szomorú, szívfacsaró jelenetek játszódtak le. Anyák fiaiktól, asszonyok férjeiktől, apró gyermekek apjuktól vettek zokogva, sirva, jajgatva búcsút. A hadba szállók igyekeztek övéiket megvigasztalni, de lopva kitörölték a szemükbe szökő könnyeket.

A búcsúzkodásnak véget vetett a portás jelentése:

— Zombor felé beszállni!

A katonák megegyeszer megölelték szeretteiket, még egy ölelés, aztán beszállottak. A mozdony sipja éleset sivitott, a vonat megindult. A kattogó vonat dübörgését túlharsogta az anyák, az asszonyok, a gyermekek zokogó jajszava. A ködbe vesző vonaton felhangzott a katonák éneke. A dal lassan elhalt, még csak néha-néha hozott a szél egy-egy hangfoszlányt — aztán az is elült.

És most itthon kicsi lakásokban várják, lesik a hirt az aggodó anyák, feleségek: Lesz-e háború?

Újabb behívók.

A tegnapi lázas izgalmat ma sem váltotta fel a nyugalom ideje. Ma újabb fehér behívó jegyek érkeztek. Ma ugyan jóval kevesebb, mint tegnap — összesen 21 — de a tartalékos és póttartalékos katonák nincsenek megnyugodva. Minden pillanatban attól tartanak, hogy jön a kézbesítő a behívóval.

A katonai osztyályban ma is nagy munka folyt még. Feldolgozták a felgyülemlett anyagot. A vonatonál ma délután is eleven volt az élet. A környékbeli falvak tartalékosai vonultak be Zomborba az ezredükhöz.

A délutáni vonatonál is idegizgató jelenetek játszódtak le. Sirás, zokogás, jajszó verte fel a vasut környékét. Megható volt egy tanítóképzési tanár búcsúja. A bevonuló tanárt kikísérték tanártársai és az intézet növendékei, hogy a vonatonál még egy Isten hozzádot mondhassanak.

Katonai szemle.

Ezen tudósításunk keretében tartozik az alábbi hír is: A katonai műszaki csapatok főfelügyelője gróf Geldern Egmond több hadmérnökkari tiszt kíséretében a napokban Bajára érkezik a Dunahid megvizsgálása céljából, mivel a baja-bátaszéki Dunahidra háború esetén a csapatszállítások terén nagy feladat vár.

Felolvasás Türr Istvánról.

Ambrozovics Lajos főispán, dr. Hegedűs Aladár polgármester és Bodrogi Gyula a Casinó elnöke a következő levelet intézték Gonda Béla miniszteri osztálytanácsoshoz:

Méltóságos

Gonda Béla miniszteri tanácsos úrnak
BUDAPEST.

Méltóságos Urunk!

Az az osztatlan tisztelet, soha nem muló kegyelet és büszkeséggel párosult meleg szeretet, mely városunk közönségében városunk nagy szülöttjének néhai Türr István tábornoknak emléke iránt él természetszerűen arra indította városunk közönségét, hogy érzelmeit a nagy férfihoz és szülővárosához egyaránt méltó módon és minden időkre kifejezésre juttassa.

Ez a szempont vezérelte városunk közönségét, amidőn egyhangú törvényhatósági határozattal és nagy lelkesedéssel kimondta, hogy Türr Istvánnak itt szülővárosában szobrot állít és ebből a célból országos mozgalmat indít.

E nemes ügy minél teljesebb sikere érdekében a közóhajt tolmácsoljuk amidőn e sorainkkal megnyerni óhajtjuk Méltóságodnak, ki a megboldogulthoz oly közel állott, kegyes közreműködését, melynek feltétlen és nagy értéke Méltóságod nemes egyéniségéből, magas állásából és a megdicsőült nagy férfival fennállott bizalmas viszonyból kifolyólag élénken él midannyiunk tudatában.

Engedje meg ennél fogva Méltóságod Baja város közönsége és egyuttal külön a bajai »Casino« nevében és megbizásából mély tisztelettel arra kérünk, hogy nagy és sokoldalú elfoglaltsága mellett is a szóban levő magasztos eszme megvalósulásának előmozdítására némi időt szakítani és a szobor alap javára városunkban egy, a megboldogult életét tárgyazó előadást tartani kegyeskedjék.

Nagyon természetes, hogy amennyiben Méltóságod kérésünket meghallgatásra érdemesitené, az előadás napjának és órájának meghatározását kizárólag Méltóságod óhajához szabjuk.

Arra az estre azonban, ha ez Méltóságod körülményeivel és óhajásával megegyeznék, bátrak vagyunk megemlíteni, hogy városunk helyi körülményei tekintetéből igen megfelelőnek mutatkoznék, ha Méltóságod nagy értékű előadását folyó évi március hó 27-én este 8 órakor a városi székház közgyűlési termében kegyeskednék megtartani.

Tiszteletteljes kérésünk és illetőleg már előre is a magunk és városunk hálás köszönetének nyilvánítása mellett fogadja Méltóságod kiváló tiszteletünk őszinte kifejezését

Baja, 1909. március hó 11.

A levélre Gonda Béla a következőkben válaszolt;

Méltóságos Uram!

Őszinte megilletődéssel vettem méltóságodnak, a polgármester úr s a Casinó elnöke önagságaiknak hozzám intézett nagybecsű, szép levelét. — Életem egyik legnagyobb büszkeségének tartottam és tartom mindenkoron, hogy Baja város nagy szülöttje, Türr tábornok több mint három évtizeden át megtisztelt bizalmával és kitüntető barátságával s lelkem szinte szükségét érzi annak, hogy hálás kegyelettel adózzak az Ő nemes emlékének.

Végtelen megtisztelő reám nézve Méltóságok felszólítása, melynek a legnagyobb örömmel teszek eleget s e hó 27-én este megtartom emlékbeszédemet, melyből 500 példányt a Türr-szobor alapja javára leendő elárusítás végett Baja városának tisztelettel felajánlok s leküldése iránt intézkedem.

Fogadja Méltóságod kiváló tiszteletem és nagyrabecsülésem őszinte kifejezését, mellyel maradok mindenkor

Budapest, 1909. márc. 13.

kész hive

Gonda Béla.

Telefonhírek.

Budapest, 1909. március 18

A képviselőház ülése.

A képviselőház ma délelőtt fél tizenegy órakor ülést tartott, amelyen megválasztották a telepítő bizottságot. Majd a Fehérváry-kormányt megbélyegző javaslatot fogadta el a Ház.

Az ülés végén interpelláció volt, amelylyel külön foglalkozunk

A szerb konfliktus.

Egy interpelláció.

A magyar közéletet izgató szerb konfliktus ügye ma a képviselőházban interpelláció képében szóba került.

A különben is szürke ülés végén általános figyelem közepette szólásra emelkedett Szemere Miklós és sürgős interpellációt intézett Wekerle Sándor miniszterelnökhöz.

Kérdezte, hogy hajlandó-e a miniszter törvényadta jogával élni és a külügyi kérdésbe belefolynia?

Hajlandó-e a miniszterelnök oda-hatni, hogy a szerb konfliktusban Magyarországnak aktiv, nem pedig passzív szerep jusson?

Szemere hosszan és érdekesen indokolta meg interpellációját.

Mennek a szerbek hazafelé.

A szerbek komoly készülődését mi sem bizonyítja jobban, mint az, hogy a külföldi szerb konzulátusok és követségek az ott élő szerb tartalékos katonákat és népfőkelőket sürgősen felhívják, hogy haladéktalanul utazzanak haza. A Münchenben élő szerb hadköteles alattvalók tegnap behivattak és egy komoly müncheni lap jelentése szerint már mind haza is utaztak.

Forgách és családja.

Több lap zimonyi tudósítója a megjelent cáfolatok ellenére is fentartja azon állítását, hogy gróf Forgách belgrádi követ családja már tegnapelőtt elhagyta a szerbek fővárosát és átköltözött Zimonyba, ahol egy szállodában vett lakást.

Forgách gróf tegnap már előszóval közölte Milovánoviccsal a választát, hogy alkalmat adjon a szerbeknek kellő megfontolásra.

Egyéb hírek.

Egy diplomata kijelentette, hogy még mindig nem látja a békés megoldás utját elvágva.

A szerb haditanács tagjai ma mindannyian elutaztak állomáshelyeikre.

Izgalom Temesvárott.

Nagy izgalmat keltett Temesváron Albori tábornok váratlan megjelenése. Temesvárra különben még az éj folyamán és holnap reggel még több előkelő katonai méltóságot várnak.

Bevonulások.

Az ország összes városaiban tömegesen hívják be tartalékosokat, akik megannyian Bosznia felé irányítatnak, hogy a szerajevói hadtestet megerősítsék.

A zágrábi pör.

A zágrábi szerb hazaárulási pör tárgyalását ma — azzal az indoklással, hogy a tárgyalási elnök beteg — váratlanul elhalasztották. az elhalasztás tényleges oka a zavaros külügyi politikai viszonyokban keresendő.

NAPIHIREK.

A munkásbiztosító közgyűlése.

A bajai kerületi munkásbiztosító pénztár vasárnap délelőtt tartotta az évi rendes közgyűlést. Az évi közgyűlés iránt különösen nagy érdeklődés nyilvánult meg, amennyiben most állotta ki a pénztár első tűzpróbáját életképességének.

A közgyűlést a központból Bajára érkezett Herceg Ferenc miniszteri osztálytanácsos és bíró, valamint Halász Dezső miniszteri segédtitkár vezették.

A közgyűlés egyhangúlag megadta a felmentvényt a múlt évi zárószámadásra, amely 3355 korona és 1 fillér fölösleggel zárult. A jövő költségelirányzat bevételeit 44.150 koronában, kiadását pedig 43.490 koronában állapították meg.

Klein Rezső felszólalt, hogy az orvosok tiszteletdíja címén tizezer korona van felvéve és a munkásság igénye nincsen kielégítve. Igaz, hogy hét orvos működik, de a kerületek beosztása oly zavaros, hogy sem a munkás, sem az orvos nem tudja, ki melyik kerületbe tartozik. Leghelyesebbnek tartaná, ha három orvos alkalmaztatnék 4000—4000 korona fizetéssel.

Herceg Ferenc miniszteri tanácsos megnyugtatta a felszólalót, hogy ez a kérdés is rendeztetik.

Ezután megejtették a választást, amely a közvetkezőképpen végződött: Igazgatósági rendes tagok munkaadók részéről: Spitzer Ármán elnök, Deutsch Béla alelnök, ifj. Wagner Antal, Füredi Sándor, Iszkeitz András, Miovácz Béla. Igazgatósági póttagok munkaadók részéről: Binder János, Klein Rezső, Petrich Simon. Igazgatósági póttagok alkalmazottak részéről: Weisz József, Hutflusz Vendel. Felügyelő-bizottsági póttag munkaadók részéről: Fischer Béla. Országos-pénztár közgyűlési kiküldött munkaadók részéről rendes tag: Spitzer Ármán. Póttagok: ifj. Wagner Antal, Füredi Sándor.

Ezután Deutsch Béla indítványára jegyzőkönyvi köszönetet szavazott a közgyűlés a tisztéről leköszönt Cérnay Imre elnöknek hét éves odaadó és fáradságot nem ismerő munkálkodásáért és köszönet szavaztatott a lelépő igazgatóságnak.

A délutáni igazgatósági ülésen Herceg Ferenc miniszteri osztálytanácsos legnagyobb elismeréssel nyilatkozott az ügykezelés pontosságáról és a legpéldásabb rendről. A tisztviselők működése felett legnagyobb elismeréssel nyilatkozott.

Iskolai ifjúsági előadás. A bajai izraelita iskolák igazgatója, tanári és tanítói kara egy kedves gondolatot valósít meg, amikor az intézet növendékeivel egy nagyobb szabású gyermek-szinielőadást rendez. Az igazgató és a tanítói kar odaadó buzgalommal fáradozik az előadás rendezésén. A meghívó szövege a következő:

A bajai izraelita iskolák ifjúsága március hó 21-én vasárnap a »Nemzeti Szálló« nagytermében jóteknycélú szinielőadást rendez, melyre t. cimedet és b. családját tisztelettel meghívja. Kezdeté este 8 órakor. Belépő-jegy személyenként 2 korona, deák-jegy 1 korona. Felülfizetéseket — tekintettel a jóteknycélra — köszönettel fogadunk. Jegyek előre válthatók: Reich Bernát, Fischer Béla, Fischer Pál urak üzletében és Lukács V. dohánytözsdejében. Szinre kerül: Tündér Ilona és Árgyulus királyfi, vagy a vasorrú bába. Tündérrege 7 képben.

Halálozás. Részvétel vesszük azt a hirt, hogy Csihás Antal Meránban jobblétre szenderült. A megrendítő gyászbeszéd alkalmával a mélyen sujtott család a következő jelentést adta ki:

Fájdalomtól megtört szívvel tudatjuk, hogy forrón szeretett fiam, testvérünk, sógorunk és rokonunk Csihás Antal folyó évi március hó 12-én este 10 órakor Meránban életének 30-ik évében hosszú betegeskedés után jobblétre szenderült. Drága halottunk földi maradványait helyben, a Szent Rókusról nevezett sírkert kápolnájából március hó 17-én szerdán délután 5 órakor fogjuk az ugyanott lévő családi sírboltba örök nyugalomra elhelyezni. Lelki üdvéért az engesztelő gyázmiseáldozat március hó 18-ik napján csütörtökön délelőtt 9 órakor fog a Szent Rókus kápolnában a Mindenek Urának bemutatni. Baján, 1909. évi március hó 15-én. Áldás Poraira! özv. Csihás Ferenczné sz. Allaga Flóra édes anyja, dr. Csihás Imre, Perczel Guidóné sz. Csihás Bella testvérei, Perczel Guidó, dr. Wallerhausen Gyula sógorai és a ragyszámú rokonság.

Megindulnak a hajók. Hogy mégis csak kifelé megyünk az idej szigorú térből, bizonyítja, hogy a személyhajó-jártok e hó 20-án megkezdődnek. Az ideiglenes menetrend a következő:

Első menet Budapestről Mohácsra március hó 20-án délután 12 órakor.

Első menet Bajáról Mohácsra március hó 20-án este 8:25 órakor.

Első menet Mohácsról—Baja—Budapestre március hó 21-én délután 12 órakor.

Első menet Bajáról Budapestre március hó 21-én délután 2:05 órakor.

Életmentés a Dunán. Boncek Lajos halász tegnap este munkaközben csónakjából a Dunába bukott. A szerencsétlenül járt halász segélykiáltására csakhamar csónakra ugrott Jaszénovits Domin hajós, s a már-már elmerülő halászt sikerült emberföltötti küzdelem után kimentenie a fagyos habokból. Jaszénovits segítsége nélkül Boncek menthetetlenül elpusztult volna.

Uj személydijszabás életbeléptetése. A magyar királyi államvasutak igazgatóságától vett értesítés szerint a Duna—Ipolyvölgyi h. é. vasuton a megnyitás napjától zónaszerű személydijszabás lép életbe. Az új személydijszabás a m. kir. államvasutak dijszabás-elárúsító irodájában (Budapest, Csengery-utca 33 szám) 20 fillérért lesz kapható.

A szülők eltartása. A belügyminiszter rendeletben figyelmezteti a törvényhatóságot, hogy tartsák magukat szigorúan a törvényhez, amely szerint a gyermekek kötelesek a szüleiket eltartani, ha vagyonuk van. — Aggok házába, kórházba felvehetők ugyan a

szülők, azonban a tartásdíjat a gyermekek kötelesek fizetni.

Háborus hírek. A Zombor és Vidéke felelős az alábbi hírekért: Egy nagyjelentőségű rendelet érkezett a katonai hatósághoz. Szól pedig akként, hogy mozgósítás esetén minden ember, aki nem béna, vak, siket vagy sánta 18 éves korától 42 éves koráig bevonulni tartozik, ha katonai szolgálatra nem is volt alkalmas. Ezek közül a 36 éven aluliakat 14 napi kiképzés után a hadi szintére fogják indítani. A 36 éven felüliek pedig itthon látják el a helyőrségi szolgálatot, mint népfelkeltők. A napokban érkezett meg a város hatóságához Jekelfalussy Lajos honvédelmi miniszter bizalmas rendelete, amely a mozgósítás előkészületeire vonatkozó utasításokat tartalmazza. Egyszerként értesítette a miniszter a hatóságot, hogy a mozgósítás publikálására vonatkozó háromnyelvű hirdetményeket is leküldi. E hirdetményeket a hadvezetőség értesítésére a város összes utcáin ki fogják függeszteni.

Mikor a huszár jókedvű. Épületes látványnak voltak szemtanúi a minap délután a Hajnald-utca sétálóinak. Egy jókedvű huszár, miután alaposan felöntött a garatra, sétálva ment a Hajnald utcába. Itt összeakadt egy legénnyel és rárivallt, hogy emelje meg a kalapját. A legény rá sem hederített, hanem tovább akart menni. Erre a jókedvű huszár se szó, se beszéd, leverte a legény fejéről a kalapot és egy vastag bottal ütlegelte — persze — a fejét, hogy meg ne sántuljon Szerencsére arra jött két huszár. Ezek lefoglalták a dühöngő bajtársat és elvezették. Így aztán a megtámadott legény megmenekült a fejbeütés és mellékkörülményeinek kellemetlenségeitől.

Az erős legény ellensége. Török Ferenc rémidszapusztai 17 éves legény egyike a falu legerősebb legényeinek. Az erejét gyakran szokta fitogtatni. Most is két embert vert meg Dobos Istvánt és Mák Ferencet. A két megvert ember bosszút esküdött és lesbeállott, hogy majd visszaadja a kölcsönt. Dobos István forgópisztolyt szerzett, Mák Ferenc pedig vadászpuskát s ezzel lesték Törököt. Tegnap aztán találkoztak az erős legénnyel. Mák rásütötte a fegyverét, de nem talált. Minthogy Dobos és Mák állandóan fegyverrel járnak, s azt hangoztatják, hogy agyonlövik Törököt, ez feljelentette ellenségeit.

Lövöldöző suhanc. Harton Mátyás bácsalmási legény panaszt tett a csendőrségen, hogy Risz János 18 éves ottani lakos Krix József lakásán pisztollyal a combjába lőtt. Dr. Márton Géza tisztiorvos megvizsgálta a sebet és konstataulta, hogy begyógyulásához több mint 20 nap szükséges. Risz kihallgatása alkalmával azt vallotta, hogy nem akarta meglőni a pajtását, hanem csak célba lövöldözött a pisztollyal és véletlenül történt meg a szerencsétlenség. Minthogy Krix József tanu is igazolta ezt, nem tartóztatták le, de gondatlanságból okozott testi sértés vétsége miatt megindították ellene az eljárást.

Rum és likörök készítése házilag. 100—200 percent megtakarítás. 50 fillér egy adag legfinomabb rum-kivonat, vagy 92 féle likör kivonat bármelyike. Használati utasítások és prospektusok ingyen bárkinek díjtalanul rendelkezésére állanak. Kapható egyedül Gyarmati Emil gyógyszer-tárában Baján.

Segédszerkesztő: FODOR KÁROLY. Kiadóhivatal: WAGNER ANTAL könyvkereskedésében. Szerkesztőség telefon száma: 101. Kiadóhivatal telefon száma: 36.

NYILTÉR

Ezen rovatokban közöltekért a szerkesztőség nem vállal felelősséget.

A zálogház titkából!

Gebhardt Dezső ékszerész, válaszában magát tisztázni ugylátszik „nem tudja”, mert másokat kicsinyelni és elnevezésekkel felruházni, azt bárki is megtudja tenni, de tessék magát azok a jogos felszólalások ellen tisztázni. Miért panaszkodom, mert csalódtam, egy becsületes 25 év óta fennálló becsüs eljárásában, ki is *nem merne még* 5 koronát ígérni azon gyűrűre mely 145 koronát ennek a tisztességes becsüsnek megér? Mely összeget Ő fennszóval megígért, ki gondolná ily komoly dolognál, hogy Gebhardt ur, csak szivéből akar örvendezni felettünk, áldozatai felett az árverés után. Még egyszer azt kérdelem, van-e ott, bárminő tárgyakra joga fennszóval reflektálni, vagy azokat a vevők előtt megdrágítani? Én ezeket ha ezelőtt 25 évvel történnék velem magával szemben, akkor is megmertem volna Önnek mondani, ettől egy ócska ruhás arca már akkor sem pirult el, s ha bár én sem voltam soha kárörvendő. Előttem az egyinésig mindég eltűnik „legyen az briliánsokkal diszítve”, vagy ócska ruhákba burkolva. A fő az T. Gebhardt úr, hogy a másik 25 évében fog-e ily szívélyesen örvendezni Ön, a kiskorúan gondolkodó Szeile úrral együtt, majd ha repkedő elméjük mélységbe zuhan. A két mákvirág ott fog felettük nyiladozni, választ tőlem csak hatóság előtt kaphat, mert én nem vagyok újságíró, s mert nem tartom érdemesnek lapban Önnel foglalkozni, mert az ócska ruha előbbre való.

Neu Herman.

Veszek uraságoktól levetett ruhákat és cipőket a legmagasabb árban. Veszek még továbbá ágyneműt, sárga- és vöröszet, szóval mindennemű értékes tárgyat. Ugyanitt különféle butor-darabok is eladók.

Neu zsibárús-üzlet Baján

(május 1-ig)

a Vásártéren, Kiegerl-házzal szemben.

Kivánatra hához is elmegyek.

Petőfi Sándor-utcai

e l a d ó.

Rimler József.

Uj női divatüzlet.

Van szerencsém a mélyen tisztelt hölgyközönség nagybecsű tudomására hozni, miszerint Baján, a Központi szálloda épületében egy dusan felszerelt, a legkényesebb igényeknek megfelelő

Női kalap üzletet

nyitottam. Raktáron tartom a legújabb divatú modelleket, valamint női- és gyermekkalapokat.

A m. t. hölgyközönség szives pártfogását kérve, vagyok

kiváló tisztelettel

Buchwald Emma.

Hirdetmény.

Van szerencsém az igen tisztelt kert-, gyümölcs- és szőlőtulajdonos urakat értesíteni, hogy diszkeretek, gyümölcsösök, szőlők rendbehozását és évi jókarban való tartását legjutányosabb áron elvállalom.

Mindenemű kiültetést eszközölök. Az alábbi árak szerint pedig szállítok

Gyümölcsfákat 3—4 éves I. oszt. 60 fillért

Diszfákat 5—6 éves I. o. 80—100 „

Diszcsérjéket 3—4 é. I. o. 40—50 „

Fenyőfákat 100—150 cm.

magas . . . . . 80—100 „

Téli nemesített rózsákat

100—200 cm. magas-

ságig 100 fajban . . . 80—100 „

Két éves nemes rózsákat 100—120 „

Tervrajzok és költségvetéssel kívánatra díjmentesen szolgálók.

A kerttulajdonos urak szíves megkeresését és pártfogását kérve

vagyok tisztelettel

Barta Sándor,

főkertész,

volt áll. kertész szaktanító

Lakásom: Állatvásártér 11. szám.

Kerestetik egy kis

gazdasszony-tanonc

(12—14 évig)

a Nemzeti Szállodába azonnali belépésre. Kezdőfizetés Deutsch szállodással megbeszélendő.

Csak becsületes és megbízható jelentkezhet.

Schöffner Gyula férfi és női divatárúháza Baja.

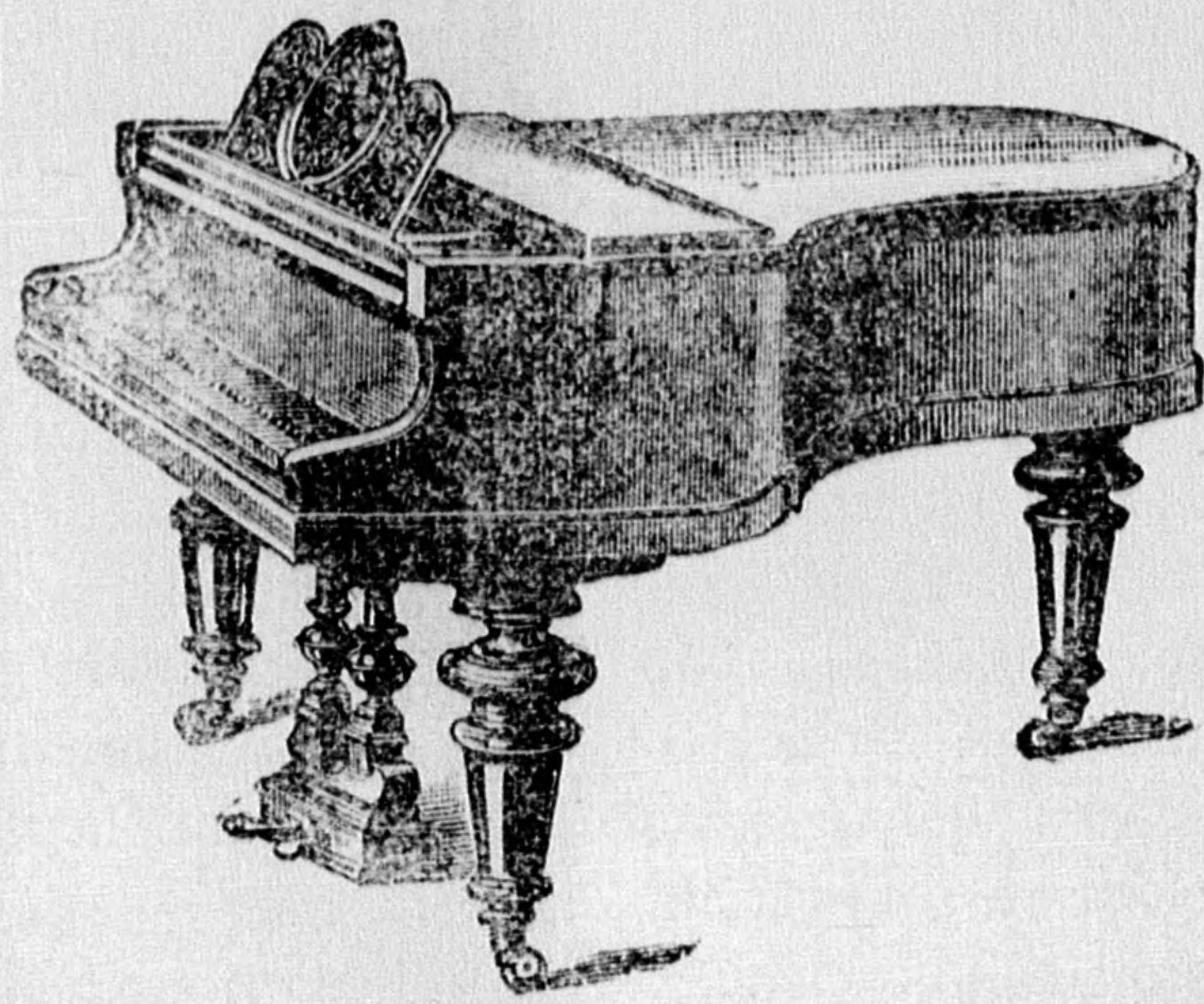
Ajánlja a nagyérdemű közönség szíves figyelmébe az ujonan érkezett csipke, aplicatió és minden e cikkekhez tartozó női ruhadisz különlegességeit, valamint a legjobb gyártmányu férfi-, női- és gyermek-cipő-raktárát.

Különösen felhívom figyelmét a n. é. közönségnek a legelismertebb „LÁB ÜDV” patent cipőimre, aminek egyedüli elárúsító-helye Baja és vidéke részére nálam van.

Tisztelettel

Schöffner Gyula.

Telefon szám 114.

A

MEGYE LEGNAGYOB

ZONGORA-

RAKTÁRA

ifj. Wagner Antalnál

BAJÁN

van.

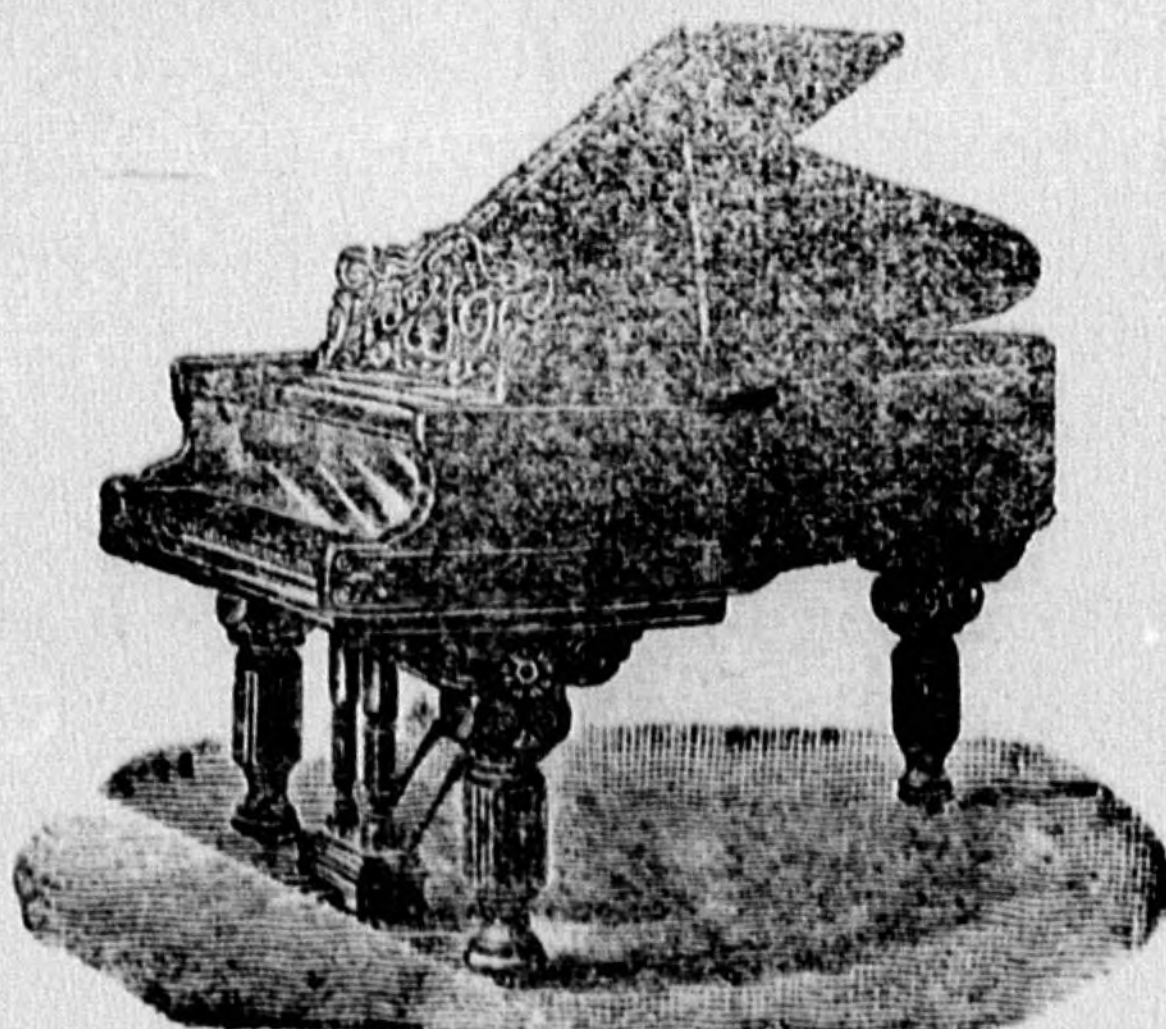
Kiváló minőség!

Elpusztíthatatlan
szerkezet!

Remek hang!
Olcsó árak!

Kedvező
fizetési feltételek!

Tíz éves
írásbeli jótállás!!!

A cég régi zongorákat a legmagasabb árakon vásárol, illetőleg cserél be. . .

50% megtakarítás!

190 frtért vehet egy tömörfa hálószoba-berendezést

2 szekrény, 2 ágy 2 éjjeli, 1 mosdó,
tükörrel és márvánnyal

Rosenfeld és Weisz

butor- és kárpitos-üzletében

B A J Á N,

Erzsébet királyné-utca 5. sz.

Mindennemű hálószoba-berendezések: mahagoni, palisander, tölgy és diófából, ebédlő és uri-szoba berendezések jutányos áron kaphatók. Modern tükrös és rézrudas ebédlő divánok, ottománok és szalon garnitúrák állandóan nagyobb mennyiségben vannak raktáron.

Kedvező fizetési feltételek!

Üzletátvétel.

Értesitem a tisztelt közönséget, hogy a volt **Strasser-féle**

rongy, csont, hulladék és ócskavas

üzletet a Kölcsey Ferenc (Sörház) utcában átvettem.

Szabók, varrónők posztó, vászon, szövet és egyéb hulladékaikat, kovácsok, lakatosok vasdarabjaikat, ócska, hasznavehetetlen vasaikat, háztartások csonthulladékaikat ne dobják el, né am értékesíthetik. A fent felsorolt dolgokat nálam szép árban eladhatják.

Tisztelettel

Singer Salamon,

rongy, csont és ócskavaskereskedő
Sörház-utca 4.

Barakk eladó.

A Dunahid tulsó oldalán levő deszkából és téglából épült két

Barakk

olcsón eladó.

Bővebb értesítést ad:

Trafikánt Károly.

